

перевага власних інтересів і нівелювання інтересів інших. Загальна кількість складає (49,21%). Характерною рисою для цих студентів є «особистісний міф про себе» і нівелювання інших учасників навчального процесу.

У другу групу увійшли студенти із середнім рівнем егоцентричної сфокусованості, так як вони були здатні до ситуативного споглядання себе в ситуації (27,34%). Проте, в цій групі визначилася перевага використання таких захисних механізмів як зміщення та проекція. У кризовій ситуації вони порівнювали себе нез успішними, а з невстигаючими, що дозволяло їм стверджувати що їх навчальні справи кращі.

Третю групу склали студенти, які в середньому продемонстрували здібність до рефлексії, здатність генерування великої кількості вирішення навчальних задач, вміння не створювати труднощі у навчальній взаємодії (23,45%). У кризовій ситуації вони орієнтувалися осмисленням того, як вони потрапили в неї та що буде далі, якщо не змінити курс життя.

Результати цього локального дослідження не дає повне уявлення інших детермінант, які призводять до закріплення егоцентричної сфокусованості студента-психолога. Проте встановлений кореляційний зв'язок ($p \leq 0,62$) - це відсутність рефлексії в навчанні та створення навчальної кризи засвідчує, що сфокусована егоцентричність не сумісна з рефлексією.

Список використаної літератури

- 1.Василюк Ф.Е. Майевтика как метод понимающей психотерапии / Ф.Е. Василюк //Вопросы психологии, № 5 2008. – С.31-43.
- 2.Васюк К.М. Особливості егоцентричних проявів дорослих, що переживають кризову ситуацію / К.М. Васюк //Актуальні проблеми психології : Психологія особистості. Психологічна допомога особистості / за ред.. С.Д. Максименка, В.М. Папучі. – Київ, 2011. – Тм 11. Вип. 4. – Ч. 1. С.146-153.
- 3.Гапоненко Л.О. Рефлексивне спілкування як умова розвитку особистості / Л.О.Гапоненко. – Монографія. Дніпропетровськ, Пороги. – 166 с.
- 4.Давыдов В.В. Проблемы развивающего обучения / В.В. Давыдов. – М. : Педагогика, 1996. – 540 с.
- 5.Круг Г. Психология развития / Г. Круг, Д. Бокум. 9-е изд. – СПб.: Питер, 2005. – 940 с.
- 6.Слободчиков В.И. Индивидуальное сознание и рефлексия / В.И. Слободчиков // Рефлексия в науке и обучении / новосибирск: НГУ, 1984. С. 118-121.
- 7.Пов'якель Н.І. Професіогенез мислення психолога-практика в системі вищої освіти : монографія / Н.І. Пов'якель. –Вип. 2, випрп. і доп. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2008. – 208 с.
- 8.Ясперс К. Духовная ситуация времени / К. Ясперс [ефект. носій http://www1.lib.ru/FILOSOF/YASPERS/time.txt_with-big-pictures.html]

S. D. Gapochenko, O. A. Lyubchenko, S. S. Tkachenko

TASKS OF THE HIGHER TECHNICAL SCHOOL WITHIN THE CONTEXT OF THE CIVILIZATION CRISIS

Almost every modern person knows about the financial, economic, environmental and other crises that our civilization suffers from. The issues of overcoming each particular crisis are discussed quite broadly but often superficially. At the same time, the underlying causes of these phenomena are hardly covered. Really, all these crises are interconnected and are manifestations of one global crisis of anthropogenic civilization, which is called an anthropogenic or civilizational crisis, or a crisis of consciousness. Some outstanding scientists (in particular, I. Prigozhin) see the main reason for the emergence and development of the modern crisis exclusively in science, which, in their opinion, robbed the surrounding world of humanity. The issue, in our view, is not merely and solely a result of the rapid development of science and technology, but the problem is related to the state of consciousness of society and public morals.

The data of various sciences (synergetics, history, comparative anthropology, ethnography, etc.) suggest that this is not the first crisis (by some estimates, the sixth one)

that humanity has been experiencing throughout its history. The evolution of the crisis is very simple: the technological potential growth → growing invasion in ecological community → the destruction of landscape → a social disaster. The crisis arises as a result of the technological and humanitarian imbalance, and recovery of the crisis can only be achieved through the creation of cultural regulators that correspond to the technological potential of society. When the harmonization of scientific and humanitarian potentials is absent, the surges in environmental and geopolitical aggression occur.

Unlike previous, mainly local crises, the modern crisis is global and its further development threatens the destruction of life on a planetary scale. A way out of it is seen by the humanization of society, and, first of all, by its engineering and scientific components. Rather paradoxically, but according to many scholars, this crisis began in the Renaissance when the concept of humanism was formulated, including, in particular, the following provisions:

- the human mind can transform the world created by God, can make it more beautiful, rebuild it with a significantly better taste (J. Manetti);
- a person is physically and spiritually perfect, he occupies a privileged position in nature and his destiny is to become its master and overlord (R. Descartes).

That is the core of the new worldview, which constituted the conceptual premise of the Modern Ages, determined the man's relationship with Nature. From this point of view, our time is the time of flourishing of humanism. Therefore, the concept of modern society humanization should be rethought in the light of new realities and substantially revised. Two points, which determined the value system and worldview of modern man, should be added to the list: the declaration of the rational thinking dominant and the idea of scientific and technological progress, which actually had resulted in discontinuation, and then, in displacement of the spiritual component from the person's worldview, and to the approval of the concept of happiness as material well-being.

It is well known that any thought is based on a main metaphysical assumption. So the desire for materialized happiness was transformed into an unquenchable thirst for saturation and oversaturation with physical needs, which, in turn, caused a crisis of meaning and spiritual needs in society. According to the model of a one-dimensional person (G. Marcuse), in modern society, the ideas, motivations, and goals generated by imposed patterns are either rejected or follow them. A person feels like a product that needs to be profitably sold. This gives rise to apathy, a complete loss of interest in the most important aspects of human life, and its complete controllability. Modern man has lost the world that made sense, and the person, who lived in the world of meanings that came from the spiritual center. An active role in this process is played by science. In modern society, the authority of science is enormous. But, unfortunately, the general public, including many scientists, understand science in the Newtonian-Cartesian paradigm, which is essentially materialistic theory. In traditional science, the scientist does not care about the social significance of his research, and the engineer does not care about the consequences of his professional activities. But, as history shows, the use of the achievements of science and technology without ethical reflection leads to disasters. Thus, in today's conditions, a change in the mode of consciousness of our civilization comes to the fore, which means, first of all, the rejection of materialistic monism and the return of lost spirituality. Higher technical school should actively participate in the formation of a new type of consciousness because it provides knowledge and also educates the scientific and technical elites, which should effectively solve the pressing problems of our time. Based on the foregoing, in the first place, the following generally significant tasks should be solved: the development of new strategies that would make possible the transformation of destructive human tendencies; revision of existing value systems and scientific worldviews, ideas about the Universe,

man, ideas of progress and development; a person should have a holistic picture of the world, multidimensional thinking, be aware of the interconnectedness and interdependence of all elements of the Universe, have a hierarchy of values adequate to reality, understand and accept responsibility for his actions. In this context, the need for a new philosophy of education is becoming relevant. On its basis, a fundamentally new structure of training courses should be developed, which allows forming an integral idea of the structure of the world, optimally systematizing scientific knowledge within each discipline, and synthesizing science and spirituality.

А. В. Беседіна

БЕЗПЕКА ДИТЯЧОЇ ОБДАРОВАНOSTІ ЯК ПРОБЛЕМА ОСВІТИ

Обдарованість в усі часи розумілася як божественний дар, даний людині для вдосконалення світу і самого себе. Завдяки обдарованим людям відбувається розвиток культури і цивілізації на нашій планеті. Вони складають креативний клас (Р.Флоріда) - стратегічний ресурс, що забезпечує державі конкурентоспроможність, можливість не тільки виживання, а й збереження лідируючих позицій у всіх життєвих сферах. Максимальне використання творчого потенціалу нації робить проблему обдарованості сьогодні виключно актуальною, вирішення якої дозволить не тільки її успішно ідентифікувати, а й розвивати в повній мірі.

Обдарованість, особливо дитяча обдарованість, в своєму бутті піддана багатом небезпекам, ризикам. Вона не тільки ризикує залишитися непоміченою і незатребуваною, але може згаснути в системі освіти, орієнтованій на середнього учня, бути пригніченою або «вичерпати до кінця» педагогічним підходом, безжалісно її експлуатують в ім'я кар'єрних інтересів педагога, хороших показників школи, честолюбства батьків та ін. Дитяча обдарованість рідко доживає до зрілого віку і, перш за все, через некомпетентного або корисливого до неї відношення дорослих, спраглих скоріше отримати «урожай» успіхів в період, коли відбувається повільне визрівання особистості. Обдарована людина, а тим більше дитина, може отримати психологічну травму, бути підданий неврозів, страху Не Відповідати раніше заявленої висоті. Нарешті, обдарованість може бути втрачена для держави, її виростили, але не виявили інтерес до її подальшу долі, в результаті чого обдаровані люди опиняються в іншій країні, служать чужій державі, чужим інтересам. Чи не затребувана державою обдарованість виявляється нерідко поміченою і «підтриманою» кримінальним світом, який використовує її для збільшення числа своїх «волонтерів», Педагогічна дійсність є сферою, яка найбільш впливає на дитячу обдарованість, як в позитивному, так і негативному сенсі: містить в собі фактори, які її стимулюють і розвивають і фактори, які гальмують розвиток, а часом призводять до згасання. На жаль, сучасна освіта зосереджується, переважно, на психофізичному розвитку дитини і оцінює його за зовнішніми ознаками. Обдарованість при цьому розуміється педагогами як властивість психіки, наявність здібностей, які гарантують успішність; вона зводиться до рівня професійної підготовки у певних діях в силу сформованих в нашій країні традиціях, обумовлених політичними і економічними мотивами. Педагог в роботі з обдарованими дітьми орієнтуються, як правило, на результат, вихолощуючи поняття «дитяча обдарованість», зводячи його до продуктивності, в той час як дитяча обдарованість - це обіцянка високих результатів в майбутньому, це здатності і якості дитини, які можуть тривалий час перебувати в латентному стані.

Проблема забезпечення безпеки обдарованості з дитячого віку, коли вона виявляється, розкривається і розвивається - це державна проблема збереження і захисту майбутньої кадрової еліти, примножувати вітчизняні духовні і матеріальні